

CONEIXEMENT I ÚS DEL CATALÀ A PARTIR DE LES DADES DEL PADRÓ A 1 D'ABRIL DE 1986. IMMIGRACIÓ I CATALANISME.

JOAN CAMÓS I CABECERAN
Historiador

INTRODUCCIÓ:

En aquesta comunicació presentem els resultats obtinguts en relació a la llengua catalana a partir del qüestionari dels fulls del padró on s'havia de respondre a sis preguntes sobre la llengua catalana: no l'entén, l'entén, l'entén i la llegeix, l'entén i la parla, l'entén-la llegeix i la parla, l'entén-la llegeix-la parla i l'escriu. Les possibilitats que ofereixen els fulls del padró per a l'anàlisi sociològica de la població sovint són quasi menyspreades i, en canvi, són una fotografia de la realitat imprescindible per a qualsevol programació que vulgui incidir sobre la població.

En primer lloc analitzem l'evolució de la població de l'Hospitalet en aquesta dècada dels vuitanta en funció de la immigració i emigració de la ciutat. Des de 1981 s'ha produït una disminució constant de la població, però en els últims sis mesos (desembre 86-juny 87) la població ha augmentat canviant el signe de la migració: ara majoritàriament ja no són moviments en funció del lloc d'origen sinó en relació a l'àrea metropolitana de Barcelona.

Fa 15 anys que s'ha acabat la última onada immigratòria i per tant comença a no tenir sentit la qüestió sobre la naturalesa o l'origen de la població en relació al català. Això es fa evident comparant les dades del padró de 1981 amb les de 1986. Resultant que, en aquest moment, el factor

definitori de la catalanització lingüística és l'ensenyament obligatori. L'estudi de la piràmide de població de l'Hospitalet en funció de la utilització del català ens mostra que el grup de població que avui té entre 15 i 19 anys és lingüísticament la més catalanitzada.

Finalment analitzem l'ús del català per barris, comentant les diferències en funció dels grups d'edat. És evident que les característiques històriques dels barris influeixen decisivament i no és estrany, per tant, que l'Hospitalet-Centre sigui encara el centre lingüístic de la ciutat.

El tema de la immigració, la llengua i la cultura, és un tema apassionant i bàsic en una ciutat com l'Hospitalet, que es podria definir, antropològicament, com a ciutat de la immigració.

Des d'un punt de vista històric és interessant comparar els dos moments de finals de les dictadures de 1930 i de 1975 i observar com les dades per la ciutat de l'Hospitalet eren semblants en percentatges. L'any 1930 el nombre d'habitants era de 37.650, pocs, comparats amb les xifres actuals. Ara bé, la immigració a la dècada 1920-1930 fou d'un 204%, percentatge mai més no igualat a la història demogràfica de Catalunya. Per a la població de sempre de l'Hospitalet, resident al barri del Centre, aquesta onada fou viscuda com una amenaça lingüística i amb un enfrontament cultural de conseqüències imprevisibles entre els grups més radicalitzats, representats pel Partido Republicano Federal Independiente de Lorenzo Escudero Lozano, conegut com "l'apòstol dels murcians" i per Estat Lliure, partit d'exclusiva incidència local, de característiques semblants a "Nosaltres sols" i del qual podem llegir el seu òrgan de premsa "Llibertat!" on s'expressa aquest enfrontament amb una violència verbal avui impensable. La guerra civil deixà en un segon lloc aquesta problemàtica en trobar-se els dos grups enfront d'un enemic comú.

En aquesta anàlisi demogràfica, pretenem observar el comportament col·lectiu de la població en relació a l'ús del català.

Hem d'agrair les facilitats que hem tingut per obtenir les dades a tots els organismes oficials, al Centre d'Informació i Documentació de Catalunya, on el professor Capellades ens oferí les possibilitats tècniques del Centre, al departament d'Estadística Municipal, on en concret Mercedes Gonzalez Fanjul i Antoni Llauradó han estat sempre disposats a discutir les dades obtingudes a partir de les últimes publicacions del Centre d'Informàtica Municipal (manca, però, a l'Ajuntament, un gabinet d'estudis, ja que

només amb les dades informatitzades no es pot promoure cap política municipal). Finalment vull agrair a en Josep Serra, de la Corporació Metropolitana de Barcelona, que per mitjà del seu departament ens ha informatitzat totes les dades que necessitàvem.

En aquest estudi ens limitem a observar l'evolució de la població global durant els últims set anys, en segon lloc comparem l'ús del català en municipis semblants al nostre en 1981 i 1986 i finalment fem una anàlisi per grups de'edat i barris.

Hem prescindit de la naturalesa de la població, ja que la immigració a l'Hospitalet fa deu anys que finalitzà i ens sembla més objectiu analitzar els resultats en funció dels factors més evidents que la democràcia ha implicat: l'ús del català a l'escola i la influència de la televisió en català.

Finalment, per al Centre d'Estudis de l'Hospitalet, l'anàlisi demogràfica té una importància fonamental, tant com a fotografia de la realitat com per les possibilitats de projecció que ens ofereix.

1.- EVOLUCIÓ DE LA POBLACIÓ GLOBAL DE L'HOSPITALET. RESULTATS DE L'ÚLTIM QUINQUENNI.

Tots sabem que l'Hospitalet és una de les ciutats de Catalunya que ha realitzat un dels creixements demogràfics més impressionants d'aquest segle, passant de 4.948 habitants l'any 1900 a 295.074 l'any 1981. Aquest creixement ha estat determinat per la industrialització de Catalunya i la continuïtat urbanística amb Barcelona. Així la primera gran onada immigratòria es produí a la dècada 1920-1930, resultant de la immigració de Múrcia, Almeria i del País Valencià. En acabar la Guerra Civil el fenomen immigratori vers l'Hospitalet ha estat constant, essent el punt més alt l'any 1964.

El resultat segons les dades del padró de 1981, amb 295.074 habitants, encara ens mostrava que el 50'42% havia nascut fora de Catalunya. Les dificultats per a la normalització lingüística en una ciutat d'immigració eren evidents, però les característiques demogràfiques sembla que han variat oferint-nos una altre marc.

Evolució de la població 1981-1987

1981 (1-III)	295.074
1982 (1-I)	294.021
1983 (1-I)	291.066
1984 (1-I)	288.290
1985 (1-I)	287.734
1986 (1-IV)	279.779
1987 (1-I)	277.688
1988 (30-VI)	278.165

(Font: Estadística Municipal, població de dret)

Aquesta pèrdua constant d'habitants és deguda a la baixa natalitat i sobretot als canvis de residència que la crisi econòmica ha provocat. No hi ha estudis globals, però sí mostres realitzades en el quinquenni 81-85 (dades de la C.M.B.) on s'observa que un 60% de la població que ha deixat l'Hospitalet ha retornat cap al poble d'origen del pare, la mare o la capital de la província d'origen d'un dels dos. El 40% restant es trasllada dins de l'àrea metropolitana.

Les dades corresponents a 1-IV-86 i a 31-XII-86 semblen indicar un canvi de tendència; l'emigració ha disminuït i sembla que el 70% de les

baixes per canvi de residència s'han produït a l'interior de Catalunya i, per tant, el retorn correspon només a un 30%, del qual Andalusia n'és un 10% (dades publicades pel C.I.M.). També en relació a les altes per immigració, podem observar que un 60% provenen de Catalunya.

Sembla, doncs, que entrem en una fase de major estabilitat de la població, amb tendència al creixement, per primera vegada en tota la dècada. Així les dades corresponents a 30-VI-87 mostren un increment absolut de 477 persones en sis mesos i on la població vinguda de fora de l'Hospitalet és majoritàriament de l'interior de Catalunya. Tot això ens pot indicar una tipologia de població més favorable a la unitat lingüística.

2.- CONEIXEMENT DEL CATALÀ. COMPARACIÓ AMB ALTRES MUNICIPIIS.

Utilitzarem les dades corresponents a I-IV de 1986, dades del padró, a partir del qual s'han realitzat els estudis del C.I.M., C.I.D.C. i de la C.M.B. i sempre considerant la població de més de 2 anys (com que es tracta d'un estudi sociolingüístic, la població de 0 a 2 anys en deformaria els resultats.

Comprensió del català a l'Hospitalet.

any	població +de 2 anys	entenen el català
1986	274.511	82,3%
1981	286.030	62,9%

En cinc anys s'ha produït un increment de gairebé 20 punts, xifra en principi elevada, però paral·lela a la de la resta de municipis que l'any 1981 tenien una situació semblant.

Dades globals comparatives de la comprensió del català.

Població	Comprensió 1981	Comprensió 1986
Sta. Coloma de G.	50,5%	76,0%
Sant Joan Despí	52,5	77,9
Cornellà	56,0	78,1
Castelldefels	60,6	81,4
Sant Boi	61,2	80,3
Prat de Ll.	62,3	82,8
L'HOSPITALET	62,9	82,3
Badalona	63,5	81,8
Esplugues	63,7	82,0
Gavà	64,1	80,6
Sant Feliu	70,7	84,8
Sant Just	83,0	93,4
Molins de Rei	85,7	92,6
Baix Llobregat	63,7	82,9
Barcelonès	78,5	89,3
Total Catalunya	79,8	90,3

(Font: Padrans Municipals d'habitants de Catalunya 1986.Dades de població.CIDC)

Amb aquestes dades, podem observar que el resultat de l'Hospitalet és aproximadament igual al de la mitjana del Baix Llobregat i que en general s'han produït increments semblants a totes les poblacions, que esquemàticament corresponen a:

Comprensió 1981	Comprensió 1986
50-60%	+ 25%
60-70%	+ 20%
70-80%	+ 15%
80-90%	+ 6-10%

Finalment, destaquen tres poblacions per la baixa catalanitat, Santa Coloma de Gramanet, Sant Joan Despí i Cornellà, mentre que l'Hospitalet està en el grup més nombrós, tant l'any 81 com actualment.

Les dades del padró de 1986 responien als següents ítems, en relació al català: no l'entén, l'entén, l'entén i el llegeix, l'entén i el parla, l'entén-el llegeix-el parla i l'escriu. Hem simplificat aquestes qüestions seguint els mateixos elements de relació amb altres poblacions amb resultats semblants a la taula anterior. Així, per l'Hospitalet resulta:

Població de més de 2 anys	no l'entén	l'entén	el parla	el llegeix	l'escriu
274.511	48.719	225.814	115.670	119.138	52.560
100%	17,7%	82,3%	42,13%	43,4%	18,8%

(Font: Padrans Municipals d'habitants de 1986. Ajuntaments de Catalunya)

3.- CONEIXEMENT DEL CATALÀ A L'HOSPITALET EN FUNCIÓ DELS GRUPS D'EDAT.

Ja hem dit anteriorment que no tenim en compte la població de 0-2 anys, perquè els resultats respondrien més als desigs dels pares que a la realitat. Per tant, hem agrupat les edats començant pel grup de 2-4 i, a partir d'aquí, per grups quinquennals fins als trenta anys. La població adulta l'hem reduïda a tres grans grups, 30-44, 45-64 i 65-més. Hem reduït a cinc les respostes del padró, així:

1. No l'entén. Correspon a la pregunta 1 del padró.
2. L'entén, correspon a la suma de la 2,3,4,5,i 6 del padró
3. El sap parlar, correspon a la suma de la 4,5 i 6
4. El sap llegir, a la 3,5 i 6.
5. El sap escriure, a la 6.

La taula que presentem a continuació ha estat elaborada en funció de les dades del padró a 1 d'abril de 1986.

Grups d'edat i coneixement del català per la població total de l'Hospitalet.

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	9571	6123	64,0	3448	36,0	1164	12,2	144	1,5	32	0,3
5-9 anys	22026	4890	22,2	17136	77,8	6955	31,6	7207	33,0	2998	13,6
10-14 anys	26831	1027	3,8	25804	96,2	16753	62,4	19247	72,0	12385	46,2
15-19	24960	911	3,6	24049	96,4	16534	66,2	18630	75,0	12569	50,4
20-24	21948	1359	6,4	20553	93,6	12262	55,9	14079	64,0	7070	32,2
25-29	19052	1801	9,5	17251	90,5	8830	46,4	9917	52,0	3222	16,9
30-44	58660	8578	14,6	50082	85,4	21217	36,2	22936	39,0	5612	9,6
45-64	65884	13919	21,1	51965	78,9	23432	35,6	20918	32,0	5574	8,5
65 i més	25598	10072	39,3	15526	60,7	8527	33,3	6060	24,0	2098	8,2
	274511	48719	17,7	225814	82,3	115670	42,1	115138	43,0	51560	18,8

Podem deduir, primer, el grup de menys de cinc anys, bàsicament sense escolaritzar i pràcticament només influenciat per l'entorn familiar, ens mostra que el 64% no entén el català, és a dir que la llengua familiar és

el castellà. De les altres dades d'aquest grup només és significatiu el 36% que l'entén, ja que les altres respostes probablement no responen a la realitat. Insistim en la importància d'aquest grup per conèixer la llengua vehicular de la família.

Els grups següents ens mostren la importància de l'escolarització en el procés de normalització lingüística. Així, el grup 10-14 i 15-19, ens donen uns resultats que eren impensables fa deu anys. Malgrat totes les dificultats, menys d'un 4% d'aquests grups no entén el català. Al mateix temps és on trobem el grau més alt de normalització lingüística, el saben escriure un 46,2% (10-14) i un 50,4% (15-19). Observi's que el grup 15-19 és majoritàriament el grup que ha realitzat una escolarització completa (increment de places escolars amb el primer ajuntament democràtic i obligatorietat de la llengua catalana en els programes escolars.)

A partir d'aquí, hi ha un increment de població que no entén el català a mesura que la població és més gran, fins arribar a la població de 65 i més on un 40% no l'entén. Pensem que pràcticament és una població lingüísticament irrecuperable. Si més no, en xifres absolutes, sobre les 48.719 persones que viuen al marge de la llengua catalana, que no l'entenen, 22.497, un 46%, té entre 25 i 64 anys. És el segment de la població més ampli, el grup de més influència social, sobre el qual solament actua la televisió i sobre el qual s'haurien d'iniciar programes de normalització.

4. ANÀLISI DE L'ÚS DEL CATALÀ EN ELS BARRIS DE L'HOSPITALET, SEGONS GRUPS D'EDAT.

Hem utilitzat l'última divisió territorial aprovada per l'Ajuntament corresponent a 1986 (21-XI-86) que té efectes tant per a les anàlisi censals com electorals. Les variacions sobre els setze barris tradicionals, es limiten a agrupar algunes seccions a fi de fer més homogeni el nombre d'habitants de cada barri. (Hi ha, però, alguns problemes complexos de divisió d'alguna secció censal que, de cara als recomptes electorals, dificultaran la quantificació). Així doncs, a tots els efectes de població, resulten els següents barris:

1. Centre-Carretera del Mig	(D.1)	7. La Florida	(D.4)
2. Sant Josep	(D.1)	8. Les Planes	(D.4)
3. Sanfeliu	(D.1)	9. Can Serra	(D.5)
4. Collblanc	(D.2)	10. Pubilla Cases	(D.5)
5. La Torrassa	(D.2)	11. Bellvitge-Marina	(D.6)
6. Sta. Eulàlia-R.Gran Via	(D.3)	12. T.Gornal-Gran Via sud	(D.6)

1. Centre

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	659	326	49,5	333	50,5	137	20,8	0	0,0	0	0,0
5-9 anys	2148	409	19,0	1739	81,0	863	40,2	687	32,0	295	13,7
10-14 anys	2481	61	2,5	2420	97,5	1819	73,3	1999	80,6	1438	58,0
15-19	2134	31	1,4	2103	98,6	1735	81,3	1850	86,7	1411	66,1
20-24	1902	62	3,3	1840	96,7	1406	73,9	1522	80,0	973	51,2
25-29	1884	108	5,7	1776	94,3	1194	63,4	1264	67,1	599	31,8
30-44	6075	514	8,5	5561	91,5	2735	45,0	2936	48,3	1078	17,7
45-64	5578	651	11,7	4927	88,3	3359	60,2	3176	56,9	1021	18,3
65 i més	2580	515	15,2	2065	84,8	1487	43,8	1145	33,8	500	14,8
	25441	2213	8,7	23228	91,3	14735	57,9	14663	57,6	7315	28,8

2. Sant Josep

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	598	426	71,2	172	28,8	65	10,9	0	0	0	0
5-9 anys	2019	514	25,5	1505	74,5	604	29,9	551	27,3	191	9,5
10-14 anys	2183	58	2,7	2125	97,3	1436	65,8	1666	73,3	1091	50
15-19	1857	32	1,7	1825	98,3	1394	75,1	1549	83,4	1132	61
20-24	1532	76	5	1456	95	976	63,7	1102	71,9	619	40,4
25-29	1710	153	8,9	1557	91,1	800	46,8	967	56,5	293	17,1
30-44	5621	697	12,4	4924	87,6	2132	37,9	2391	42,5	546	9,7
45-64	4365	755	17,3	3610	82,7	1836	42,1	1672	38,3	444	10,2
65 i més	1581	582	36,8	999	63,2	506	32	452	28,6	138	8,7
	21466	3293	15,3	18173	84,7	9749	45,4	10350	48,2	4455	20,8

3. Sanfeliu

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	204	185	91	19	9,3	3	1,5	0	0	0	0
5-9 anys	698	267	38	431	61,7	102	15	121	17	31	4,4
10-14 anys	757	36	4,8	721	95,2	384	51	426	56	225	30
15-19	580	22	3,8	558	96,2	341	59	352	61	236	41
20-24	458	43	9,4	415	90,6	187	41	220	48	107	23
25-29	446	49	11	397	89	142	32	164	37	40	9
30-44	1783	359	20	1424	79,9	367	21	504	28	83	4,7
45-64	1164	374	32	790	67,9	216	19	178	15	43	3,7
65 i més	424	217	51	207	48,8	90	21	65	15	23	5,4
	6514	1552	24	4962	76,2	1832	28	2030	31	788	12

4. Collblanc

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	418	220	52,6	198	47,4	67	16	0	0	0	0
5-9 anys	1436	309	21,5	1127	78,5	461	32,1	333	23,2	128	-8,9
10-14 anys	1946	67	3,4	1879	96,6	1253	64,4	1341	68,9	813	41,8
15-19	2125	54	2,5	2071	97,5	1574	74,1	1646	77,5	1179	55,5
20-24	2178	77	3,5	2101	96,5	1488	68,3	1569	72	926	42,5
25-29	1777	86	4,8	1691	95,2	1086	61,1	1145	64,4	448	25,2
30-44	4487	432	9,6	4055	90,4	2122	47,3	2081	46,4	560	12,5
45-64	7270	973	13,4	6297	86,6	3324	45,7	2820	38,8	753	10,4
65 i més	3648	902	24,7	2746	75,3	1599	43,8	1111	30,5	351	9,6
	25285	3120	12,3	22165	87,7	12974	51,3	12046	47,6	5158	20,4

5. La Torrassa

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	402	199	49,5	203	52,5	71	17,7	0	0	0	0
5-9 anys	1265	218	17,2	1047	82,8	542	42,8	394	31,1	184	14,5
10-14 anys	1805	56	3,1	1749	96,9	1306	72,4	1388	76,9	998	55,3
15-19	2159	55	2,5	2104	97,5	1655	76,7	1739	80,5	1312	60,8
20-24	2313	73	3,2	2240	96,8	1653	71,5	1764	76,3	1064	48
25-29	1910	100	5,2	1810	94,8	1154	60,4	1243	65,1	452	27,7
30-44	4099	366	8,9	3733	91,1	2052	50,1	2041	49,8	506	12,3
45-64	7820	943	12,1	6877	87,9	3803	48,6	3237	41,4	748	9,6
65 i més	5158	997	24	3161	76	1639	39,4	1076	25,9	211	5,1
	25931	3007	11,6	22924	88,4	13875	53,5	12882	49,7	5475	21,1

6. Santa Eulàlia

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	1134	565	49,8	569	50,2	218	19,2	0	0	0	0
5-9 anys	3239	559	17,3	2680	82,7	1374	42,4	1047	32,3	513	15,8
10-14 anys	3301	77	2,3	3224	97,7	2496	75,6	2574	78	1847	56
15-19	2712	46	1,7	2666	98,3	2182	80,5	2243	82,7	1785	65,8
20-24	2262	81	3,7	2181	96,4	1586	70,1	1661	73,4	1000	44,2
25-29	2848	161	5,6	2687	94,3	1630	57,2	1736	61	618	21,7
30-44	9462	737	7,8	8725	94,2	4796	50,7	5020	53,1	1473	15,6
45-64	7427	750	10,1	6677	89,9	3766	50,7	3338	44,9	982	13,2
65 i més	3055	661	21,6	2394	78,4	1536	50,3	1072	35,1	439	14,4
	35440	3637	10,3	31813	89,7	19584	55,3	18691	52,7	8657	24,4

7. La Florida

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	622	469	75,4	153	24,6	40	6,4	0	0	0	0
5-9 anys	2042	720	35,3	1322	64,7	361	17,7	396	19,4	113	5,5
10-14 anys	2504	151	6	2353	94	1238	49,4	1618	64,6	837	33,4
15-19	2846	114	4	2732	96	1747	61,4	2725	74,7	1292	45,4
20-24	2901	193	6,7	2708	93,3	1433	49,4	1854	63,9	828	28,5
25-29	2172	229	10,5	1943	89,5	839	38,6	1052	48,4	282	13
30-44	5615	1021	18,2	4594	81,8	1527	27,2	1736	30,9	346	6,2
45-64	8457	2204	26,1	6253	73,9	2055	24,3	1934	22,9	422	5
65 i més	3129	879	28,1	2250	71,9	640	20,5	410	13,1	126	4
	30288	5980	19,7	24308	80,3	9880	32,6	11725	38,7	4246	14

8. Les Planes

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	340	272	80	68	20	23	6,8	0	0	0	0
5-9 anys	1091	454	41,6	637	58,4	170	15,6	199	18,2	66	6
10-14 anys	1504	136	9	1368	91	676	44,9	876	58,2	489	32,5
15-19	1620	99	6,1	1521	93,9	849	52,4	1068	65,9	625	38,6
20-24	1504	111	7,4	1393	92,6	640	42,6	846	56,3	364	24,2
25-29	1265	147	11,6	1118	88,4	462	36,5	549	43,4	139	11
30-44	3078	556	18,1	2522	81,9	810	26,3	901	29,3	199	6,5
45-64	4508	1288	28,6	3220	71,4	963	21,4	832	18,5	177	3,9
65 i més	1997	1113	55,7	884	44,3	332	16,6	221	11,1	81	4,1
	16907	4176	24,7	12731	75,3	4925	29,1	5492	32,5	2140	12,7

9. Can Serra

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	317	258	81,4	59	18,6	12	3,8	0	0	0	0
5-9 anys	1238	408	33	830	67	226	18,3	272	22	86	6,9
10-14 anys	1763	71	4	1692	96	918	52,1	1272	72,1	707	40,1
15-19	1169	24	2,1	1145	97,9	762	65,2	950	81,3	640	54,7
20-24	832	58	7	774	93	390	46,9	539	64,8	243	29,2
25-29	822	120	14,6	702	85,4	247	30	353	42,9	88	10,7
30-44	3392	694	20,5	2698	79,5	806	23,8	1033	30,5	210	6,2
45-64	2540	840	33,1	1700	66,9	469	18,5	545	21,5	105	4,1
65 i més	819	504	61,5	315	38,5	145	17,7	125	15,3	49	6,1
	12892	2977	23,1	9915	76,9	3975	30,8	5089	39,5	2128	16,5

10. Pubilla Cases

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	581	478	82,3	103	17,7	33	5,7	0	0	0	0
5-9 anys	1866	801	42,9	1065	57,1	252	13,5	303	16,2	88	4,7
10-14 anys	2826	208	7,4	2618	92,6	1346	47,6	1668	59	875	31
15-19	3113	133	4,3	2980	95,7	1860	59,7	2197	70,6	1366	43,9
20-24	3256	252	7,7	3004	92,3	1611	49,5	1928	59,2	914	28,1
25-29	2200	304	13,8	1896	86,2	805	36,6	950	43,2	264	12
30-44	5446	1211	22,2	4235	77,8	1317	24,2	1455	26,7	293	5,4
45-64	8900	2824	31,7	6076	68,3	1904	21,4	1763	19,8	358	4
65 i més	3447	2122	61,6	1325	38,4	523	15,2	394	11,4	95	2,8
	31635	8333	26,3	23302	73,7	9651	30,5	10658	33,7	4253	13,4

11. Bellvitge-Marina

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	799	640	80,1	159	19,9	38	4,8	0	0	0	0
5-9 anys	2844	950	33,4	1894	66,6	570	20	600	21,1	220	7,7
10-14 anys	4217	154	3,7	4063	96,3	2375	56,3	2877	68,2	1622	38,5
15-19	3764	106	2,8	3658	97,2	2493	66,2	2856	75,9	1884	50,1
20-24	2385	169	7,1	2216	92,9	1234	51,7	1465	61,4	761	31,9
25-29	1803	239	13,3	1564	86,7	654	36,3	785	43,5	225	12,5
30-44	7986	1463	18,3	6523	81,7	2104	26,3	2420	30,3	457	5,7
45-64	6648	1770	26,6	4878	73,4	1550	23,3	1517	22,8	367	5,5
65 i més	1736	1022	58,9	714	41,1	278	16	212	12,2	75	4,3
	32182	6513	20,2	25669	79,8	11296	35,1	12732	39,6	5611	17,4

12. Gornal-Gran Via Sud

Grups edat	Població total	1		2		3		4		5	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
2-4 anys	222	184	82,9	38	17,1	5	2,3	0	0	0	0
5-9 anys	936	383	40,9	553	59,1	105	11,2	124	13,2	30	3,2
10-14 anys	1337	164	12,3	1173	87,7	413	30,9	533	39,9	245	18,3
15-19	1274	120	9,4	1154	90,6	524	41,1	604	47,4	341	26,8
20-24	965	116	12	849	88	333	34,6	397	41,1	189	19,6
25-29	652	89	13,7	563	86,3	217	33,3	224	34,4	64	9,8
30-44	1916	376	19,6	1540	80,4	526	27,5	521	27,2	102	5,3
45-64	2000	527	26,3	1473	73,7	617	30,9	464	23,2	118	5,9
65 i més	607	254	41,8	353	58,2	151	24,9	97	16	25	4,1
	9909	2213	22,3	7696	77,7	2891	29,2	2964	29,9	1114	11,2

En funció de les taules de barris per grups d'edat, podem deduir:

1. En el grup de 2 a 4 anys. "No l'entenen" oscil·la entre el 49,5 del Centre i la Torrassa i el 90,7 de Sanfeliu, i correspon a on hi ha més població de llengua vehicular castellana. Si partim de la mitjana del municipi, 64%, observarem dos grans grups definits per la seva formació anterior a la Guerra Civil o posterior a ella.

Comprensió del català en el grup 2/4 anys

Centre	49,5%	Les Planes	80,0%
La Torrassa	49,5%	Bellvitge	80,1%
Sta.Eulàlia	49,8%	Can Serra	81,4%
Collblanc	52,6%	Pubilla Cases	82,3%
Sant Josep	71,2%	Gornal	82,9%
La Florida	75,4%	Sanfeliu	90,7%

2. El grup de 15-19 anys correspon al de l'escolarització en català. En creuar els que no l'entenen i els que el saben escriure, ens resulta un bloc de barris (Sanfeliu, La Florida, Pubilla Cases, les Planes i Gornal) on hem de pensar que es dona un grau de marginació juvenil superior a la mitjana de L'Hospitalet i on del total municipi "No l'entenen": 3,6% , i "La saben escriure": 50,4%

Grup d'edat:15-19 anys.

Barri	No l'entenen	La saben escriure
Centre	1,45%	50,4%
Sta.Eulàlia	1,7	66,1
Sant Josep	1,7	65,8
La Torrassa	2,5	60,8
Collblanc	2,5	55,5
Can Serra	2,1	54,7
Bellvitge	2,1	50,1
La Florida	4,0	45,4
Pubilla Cases	4,3	43,9
Sanfeliu	3,8	40,7
Les Planes	6,1	38,6
Gornal	9,4	26,8

3. En relació a la població de 65 anys i més, hem analitzat també la població que "no l'entén" i que considerem que no es podrà incorporar a la llengua catalana. Se'ns dibuixa clarament la divisió entre els barris històrics de l'Hospitalet i els barris nous, construïts durant el franquisme, sense donar cap possibilitat perquè la població que s'incorpora a l'Hospitalet pogués adaptar-se a la cultura del lloc d'arribada i on dona sobre el total del municipi que "no l'entenen": 39,3%

Grup d'edat: 65 i més.

Santa Eulàlia	10,1%	Gornal	41,8%
Centre	15,2	Sanfeliu	51,2
La Torrassa	24,0	Les Planes	55,7
Collblanc	24,7	Bellvitge	58,9
Sant Josep	36,8	Can Serra	61,5
La Florida	28,1	Pubilla Cases	61,6

5. ANÀLISI DELS RESULTATS PER BARRIS.

La taula resum que transcrivim a continuació, ens mostra els resultats globals dels barris en relació amb els cinc ítems que hem tractat.

L'Hospitalet, divisió en barris. (% de població de 2 anys i més)

BARRIS	Coneixement de la llengua catalana				
	NO L'ENTENEN	L'ENTENEN	LA SABEN PARLAR	LA SABEN LLEGIR	LA SABEN ESCRIURE
1.Centre-Crta.Mig	8,7	91,3	57,9	57,6	28,8
2.San Josep	15,3	84,7	45,4	48,2	20,8
3.Sanfeliu	23,8	76,2	28,1	31,2	12,1
4.Collblanc	12,3	87,7	51,3	47,6	20,4
5.La Torrassa	11,6	88,4	53,5	49,7	21,1
6.Sta.Eulàlia	10,3	89,7	55,3	52,7	24,4
7.La Florida	19,7	80,3	32,6	38,7	14,0
8.Les Planes	24,7	75,3	29,1	32,5	12,7
9.Can Serra	23,1	76,9	30,8	39,5	16,5
10. Pubilla Cases	26,3	73,7	30,5	33,7	13,4
11.Bellvitge-Marina	20,2	79,8	35,1	39,6	17,4
12.Gornal-Gran Via Sud	22,3	77,7	29,2	29,9	11,2
TOTAL MUNICIPI	17,7	82,3	42,1	43,4	18,8

En tots els casos podem observar com el barri del Centre és, si més no, el centre lingüístic, i al mateix temps els barris històrics de la ciutat (Centre, Sta. Eulàlia, Collblanc, la Torrassa i en menor grau Sant Josep) obtenen uns resultats més favorables i sempre per sota de la mitjana municipal.

A l'altre extrem trobem els barris nous, que percentualment representen un 52% del total de la població, amb dades prou significatives. Així, a Pubilla Cases, se situa l'índex més elevat de població que no entén el català (26,3%),⁶, a Sanfeliu i Gornal (el 70%) que no el sap llegir.

Finalment, pensem que és important tenir en compte que a l'Hospitalet gran part de la població manifesta que no sap parlar en català. Així, barris com Sanfeliu, Les Planes, Gornal, Pubilla Cases o Can Serra, arriben a índexs del 70%. Són indicadors prou evidents de les dificultats que encara hi ha per a la normalització lingüística.

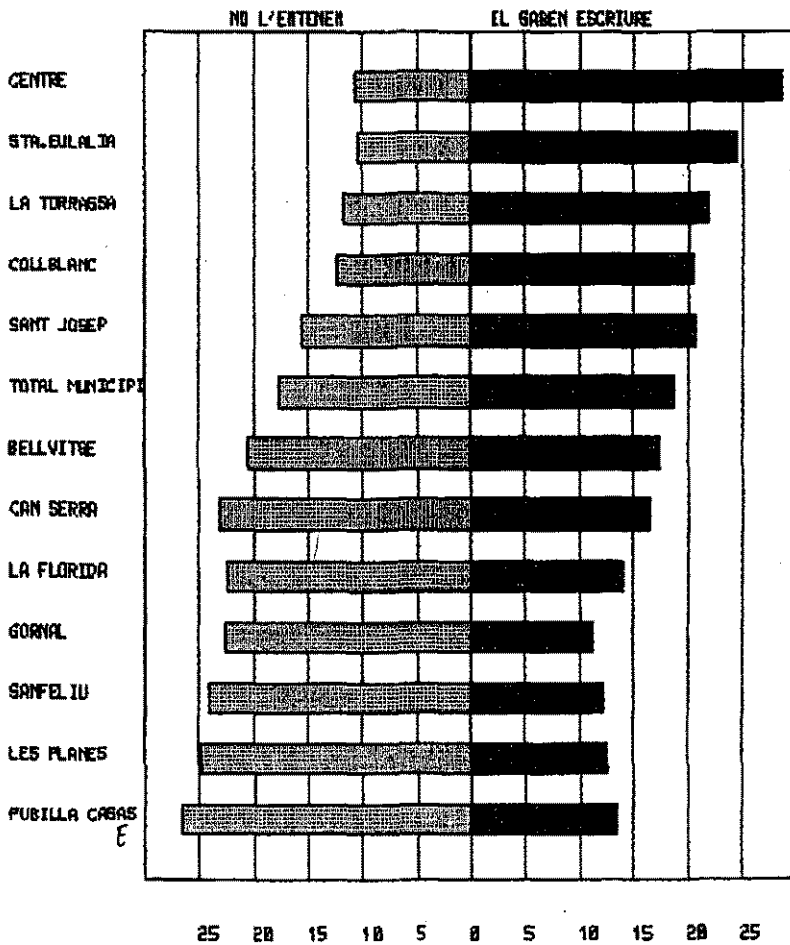
Finalment hem creuat la primera i l'última qüestió i ens ha donat un resultat que evidencia la situació lingüística actual dels barris de l'Hospitalet.

Nota: L'anàlisi d'aquest article s'ha de complementar amb l'estudi publicat per en Joan Mª Romani i na Mª Àngels Viladot. "Evolució del coneixement del català en una ciutat gran de Catalunya: Anàlisi, estadística de les dades del Padró en 1986 a l'Hospitalet del Llobregat". Perspectiva Social, ICESB. Barcelona 1988.

PADRO 1986.C M B.

CONEIXEMENT DEL CATALA

L'HOSPITALET PER BARRIS

* POBLACIO DE 2 I MES ANYS

* POBLACIO DE 2 I MES ANYS